

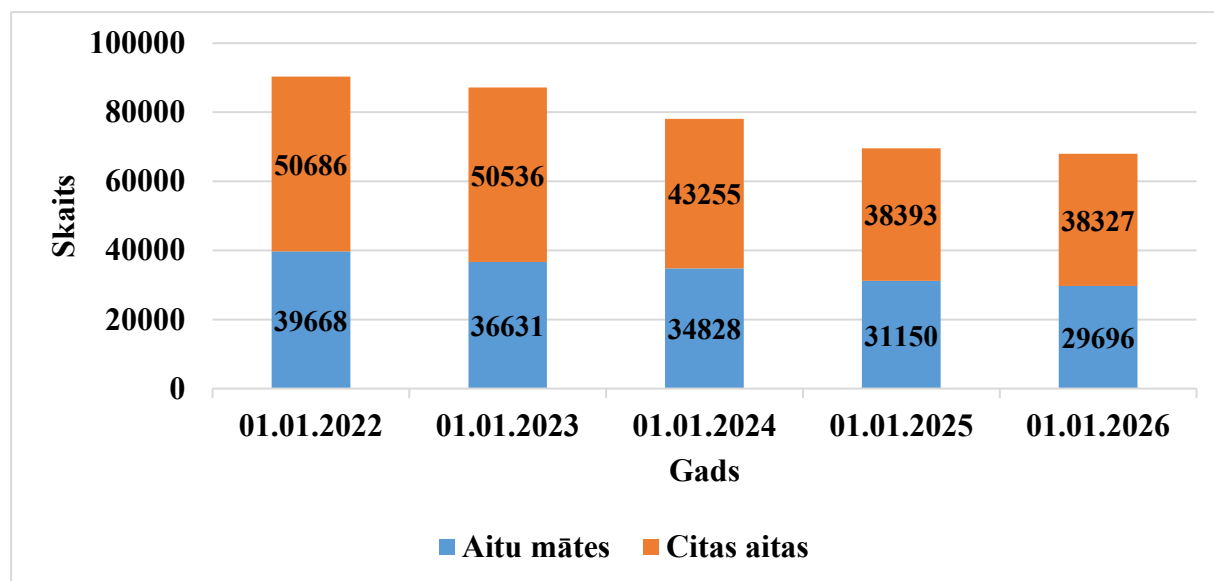
Aitkopības nozares apskats par 2025. gadu

Aitkopības saimniecībām, tāpat kā citu atgremotāju sugu īpašniekiem, 2025. gads bija izaicinājumu pilns, taču kopumā vērtējams kā veiksmīgs. Pavasarī un vasaras sākumā daudzus reģionus skarušās lietavas radīja lielas grūtības ganību sezonas uzsākšanā un kvalitatīvas rupjās lopbarības pirmā plāvuma iegūšanā. Tomēr vasaras vidū un beigās meteoroloģiskie apstākļi deva iespēju lielākai daļai saimniecību sagatavot rupjo lopbarību pietiekamā daudzumā.

Pēdējos gados Latvijā, tāpat kā citās ES dalībvalstīs, vērojama tendence samazināties gan aitu, gan ganāmpulku skaitam, lai gan pasaulē sakarā ar pieaugošo pieprasījumu pēc jēru gaļas aitu skaits nepārtraukti palielinās.

1. attēls

Aitu skaits Latvijā no 2022. līdz 2026. gada 1. janvārim

Avots: LDC, 2026

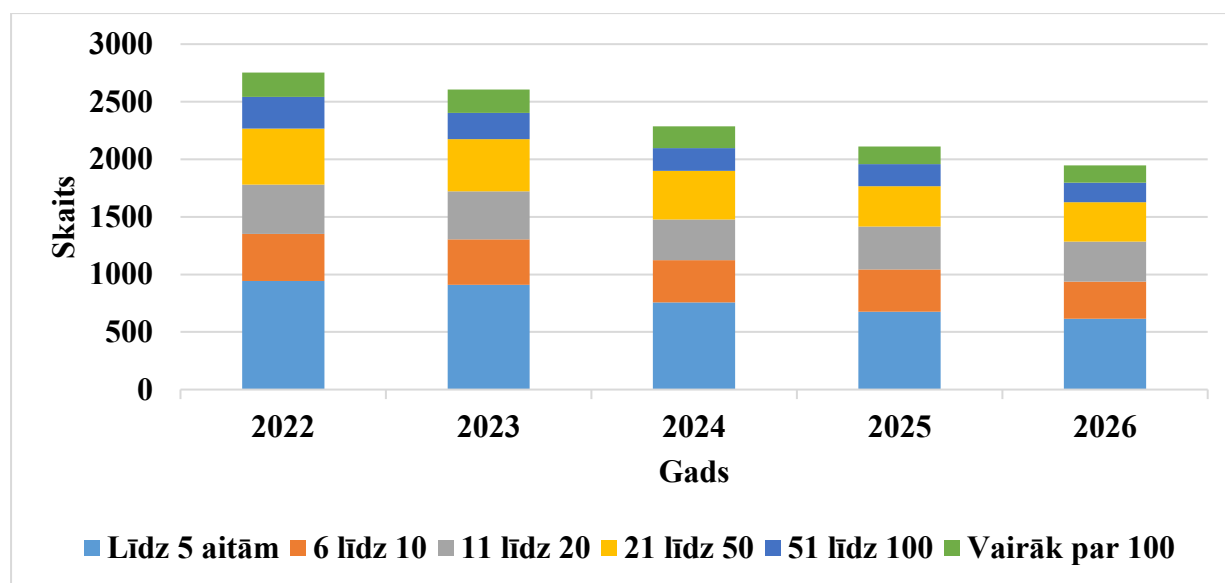
Latvijā kopējais aitu skaits salīdzinājumā ar iepriekšējiem gadiem samazinājies attiecīgi par 3,2% 2025. gada beigās pret 2024. gada beigām (11% 2024. g. pret 2023. gada beigām). Aitu māšu skaits arī samazinājies par 4,67% 2025. gada beigās pret 2024. gada beigām (5% 2024. g. pret 2023. gada beigām). Pēdējā gada dati liecina par mērenāku aitu un aitu māšu skaita

samazinājumu attiecība pret iepriekšējiem gadiem, kam par iemeslu varētu būt aitkopības nozares stabilizācija un saražotās produkcijas realizācijas cenu pieaugums.

Ar katru gadu samazinās arī novietņu skaits – par 7,68% 2025. gada beigās attiecībā pret 2024. gada beigām.

2. attēls

Novietņu daudzums Latvijā pēc aitu skaita novietnē no 2021. līdz 2026. gada 1. janvārim

Avots: LDC, 2026

Latvijā pēdējos gados turpinās tendence palielināties dzīvnieku skaitam lielajos ganāmpulkos, samazinoties ganāmpulku skaitam, kuros ir salīdzinoši neliels aitu skaits. Tikai mazajos ganāmpulkos (līdz 6 dzīvniekiem novietnē) samazinājums ir salīdzinoši mazāks, kas var būt saistīts ar dzīvnieku turēšanu pašpatēriņa vajadzībām. Aitkopības saimniecības specializējas, arvien lielāku uzsvaru liekot uz ganāmpulku izkopšanas pasākumiem.

Jēra gaļas cenas 2025. gadā, neskatoties uz kopējo aitu skaita pieaugumu pasaulē un ES, ir ar augšupejošu tendenci.

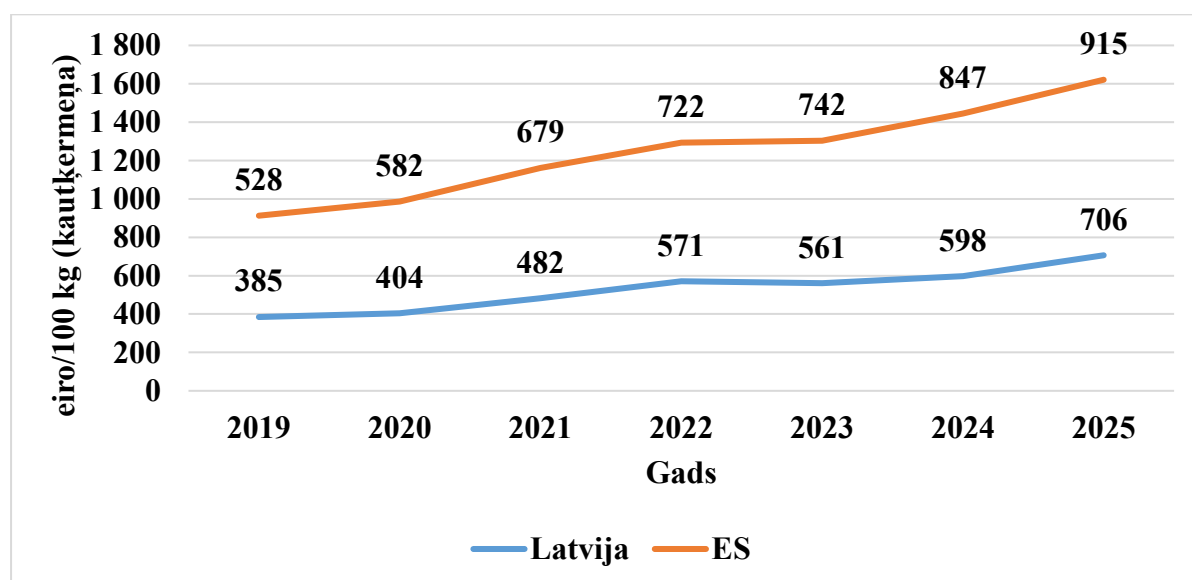
Neskatoties uz ES eksporta daudzuma pieaugumu +5,8% (kā galvenie eksporta galamērķi bija Alžīrija, Jordānija, Apvienotā Karaliste un Izraēla), uz ES dalībvalstīm 2025. gadā palielinājās

arī imports par 13% (galvenokārt no Apvienotās Karalistes un Jaunzēlandes).

ES dalībvalstīs jēru iepirkuma cena pēdējā gada laikā palielinājās vēl straujāk, vasaras sākumā un ziemas mēnešos sasniedzot cenu rekordus, palielinoties par vairāk nekā 8,6% un sasniedzot ES dalībvalstīs vidēji 9,15 eiro par kautķermeņa kilogramu. To izjuta arī Latvijas saimnieki, pieaugot jēru iepirkuma cenai vidēji par 18,2%, sasniedzot 7,06 eiro par kautķermeņa kilogramu.

3. attēls

Jēru liemeņu vidējā iepirkuma cena, eiro/100 kg

Avots: Eiropas Komisijas dati, 2026

Šo iepirkuma cenas kāpumu veicināja būtisks aitu, aitu māšu un jēra gaļas realizācijas samazinājums, kuru būtiski ietekmē arī klimata pārmaiņas (pieaugošie karstuma un sausuma periodi, lietavas), kā arī pieaugošo vīrusu izraisītās infekciozās slimības (MNS – mutes un nagu sērga, kā arī infekciozais katarālais drudzis jeb zilās mēles slimība).

Tas viss kopumā Latvijas aitkopības saimniecībām dod lielāku pārliecību un stabilitātes sajūtu, ļaujot ar lielām cerībām turpināt un palielināt ražošanas apjomus, taču arvien lielāku uzmanību būs jāpievērš saimniecību biodrošības pasākumiem.

Ilmārs GRUDULS,

LLKC Lauksaimniecības daļas lopkopības eksperts